

РОСЛАВСЬКИЙ- ПЕТРОВСЬКИЙ

ОЛЕКСАНДР
ПЕТРОВИЧ

(1816–1871)

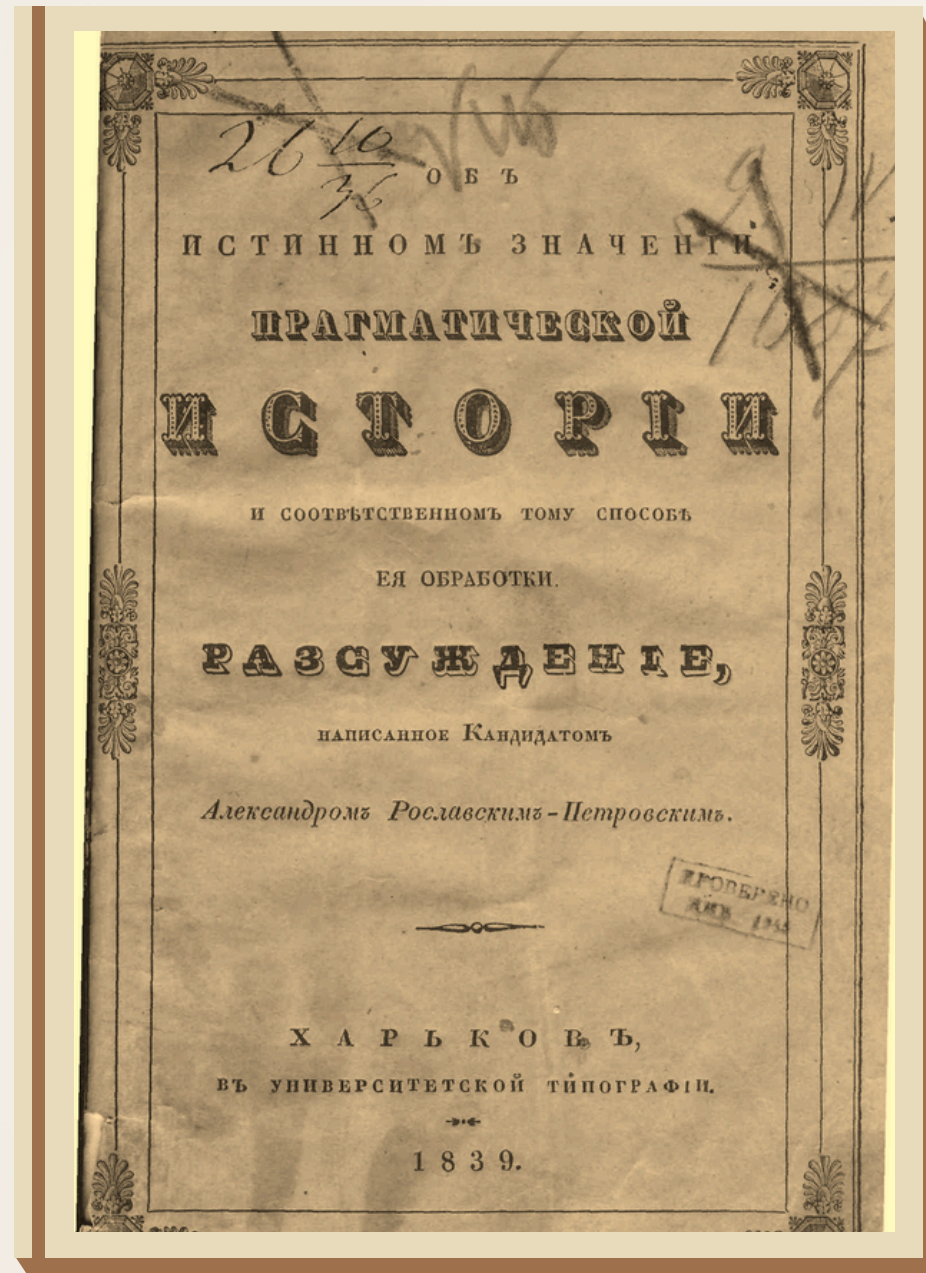

Основні дати життя та діяльності:

- Народився 21 квітня 1816 р. в с. Слабині Чернігівської губернії в сім'ї купця. Закінчив гімназію вищих наук князя Безбородько у Ніжині.
- У 1834-1837 рр. — студент словесного відділення історико-філологічного факультету Харківського університету. Після закінчення одержав ступінь кандидата.
- У 1839 р. захистив дисертацію на здобуття ступеня магістра «Об истинном значении прагматической истории» і був призначений ад'юнктом для викладання статистики.
- З 1844 р. почав читати курс всесвітньої історії.
- Після захисту дисертації «Опыт сравнения успехов народонаселения в России и некоторых других европейских государствах» у 1845 р. отримав ступінь доктора історичних наук, політичної економії і статистики.
- У 1846 р. затверджений у званні екстраординарного професора, а через півроку — ординарного професора кафедри всесвітньої історії. Читав курси зі статистики, політичної економії, з історії давнього світу і середніх віків.
- З 1844 до 1852 р. викладав всесвітню історію в педагогічному інституті. Його наукові праці присвячені давній історії (в основному Сходу), історії Харківського університету і краю, філософії, історії, статистиці. Майже 15 років (з 1839 по 1854 р.) був секретарем і біля 10 років (1844—1854 рр.) — членом Комітету, який приймав іспити на звання домашніх вчителів.
- У 1842—1843 р. — секретар факультету, а у 1853, 1857—1858, 1866—1868 рр. — декан історико-філологічного факультету.
- З 1859 р. по 1862 р. — ректор Харківського університету.
- У 1862 р. вченого обрано почесним членом Харківського університету.
- У 1864 р. пішов у відставку, але вже у 1865 році знову обраний і затверджений ординарним професором кафедри всесвітньої історії.
- Помер у Харкові у 1871 році.

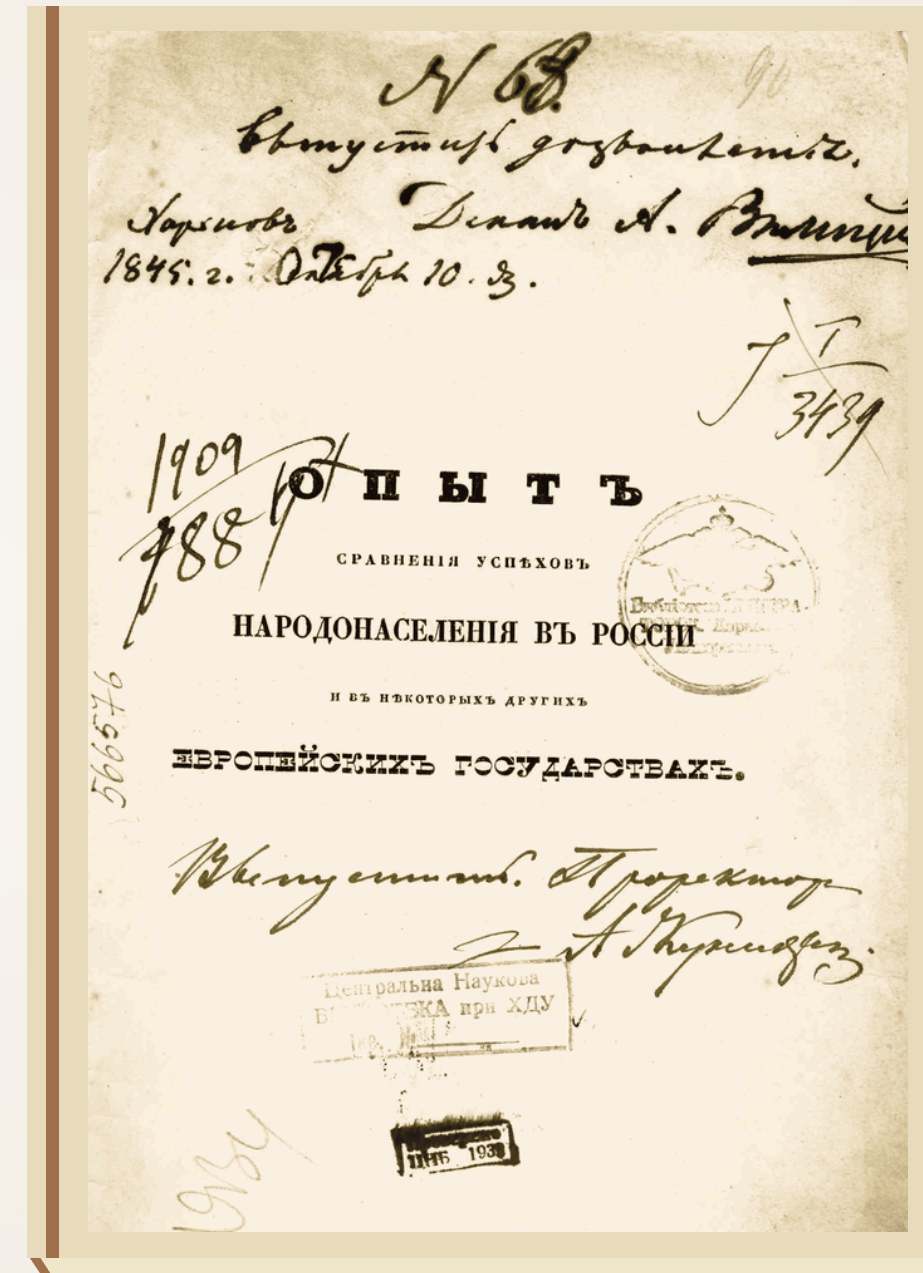

На слайді представлені титульні сторінки дисертацій вченого.

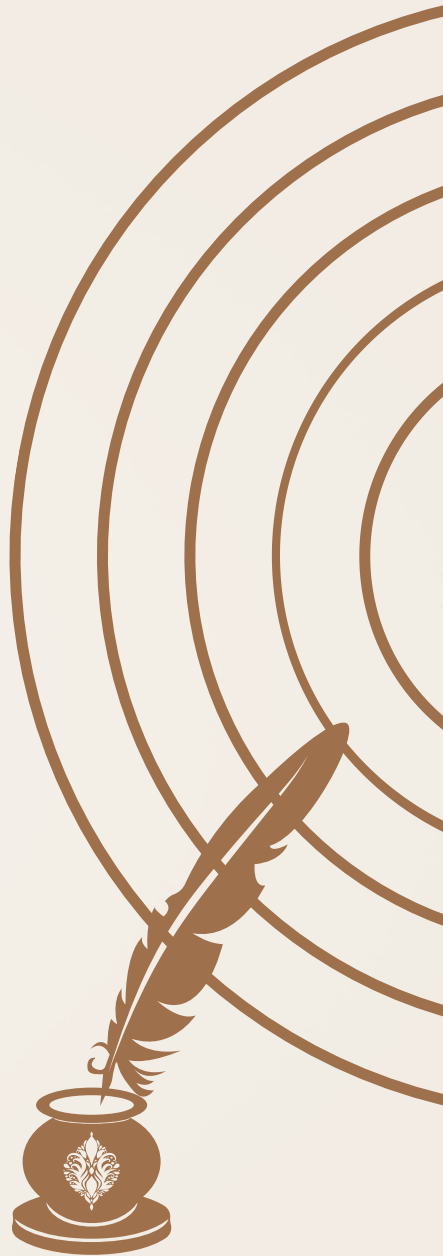
Рославский-Петровский А. Решение вопроса: в чем состоит истинное значение прагматической истории и какова должна быть ее обработка? Рассуждение, написанное Кандидатом Александром Рославским-Петровским, для получения степени Магистра исторических наук / Александр Петрович Рославский-Петровский. – Харьков : В Университетской типографии, 1839. – III, 50 с.

<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/11780>

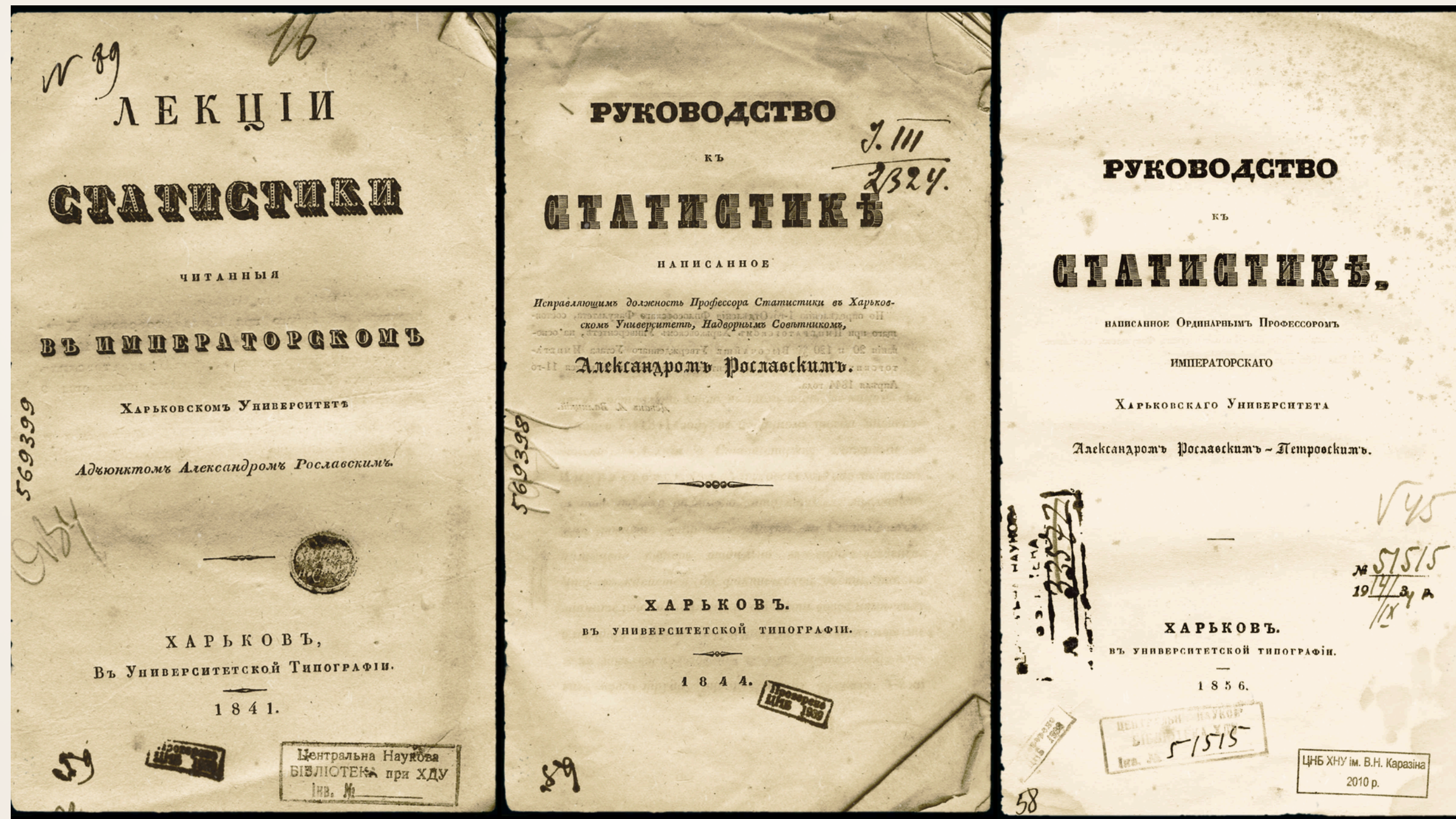

Рославский-Петровский А. Опыт сравнения успехов народонаселения в России и в некоторых других европейских государствах : Рассуждение, написанное для получения степени Доктора исправляющим должность Экстра-Ординарного Профессора в Харьковском университете, Магистром Александром Рославским-Петровским / Александр Петрович Рославский-Петровский . – Харьков : В Типографии Императорского Харьковского университета , 1845 . – XVIII, 46, (2) с.

<https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/11781>

Особливу увагу заслуговує його підручник «Руководство к статистики», який неодноразово перевидавався та був основним підручником зі статистики у 1840–1860 роках.

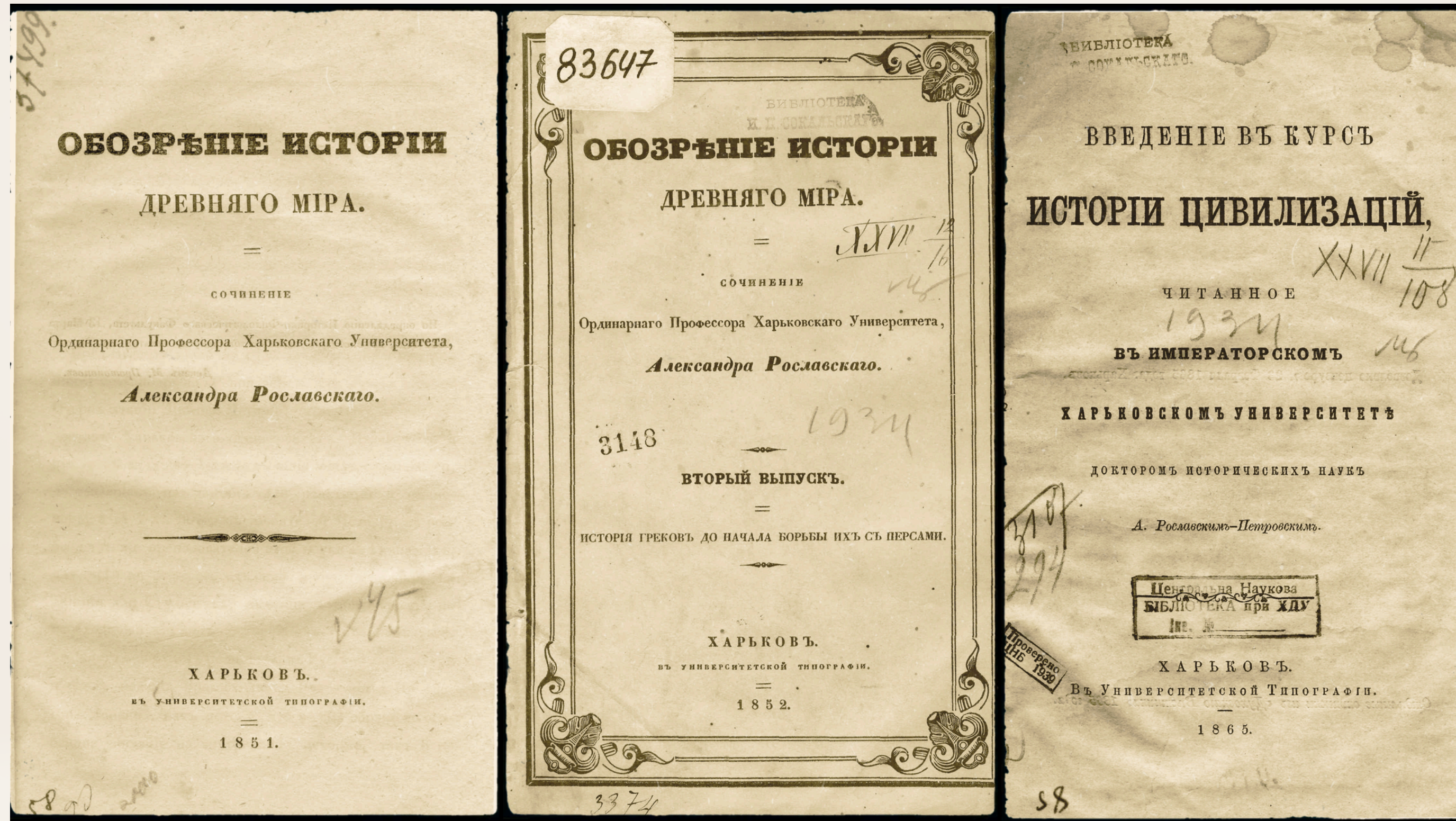

Лекции статистики, читанные в имп. Харьковском университете -Х.: ТИП. ун-та, 1841. - 143 с.

Рославский-Петровский А. Руководство к статистике, написанное Исправляющим должность Профессора статистики в Харьковском университете, Надворным советником, Александром Рославским / Александр Петрович Рославский-Петровский . - Харьков : В Университетской типографии , 1844 . - 231 с.

Важливими для свого часу були статті із стародавньої історії.

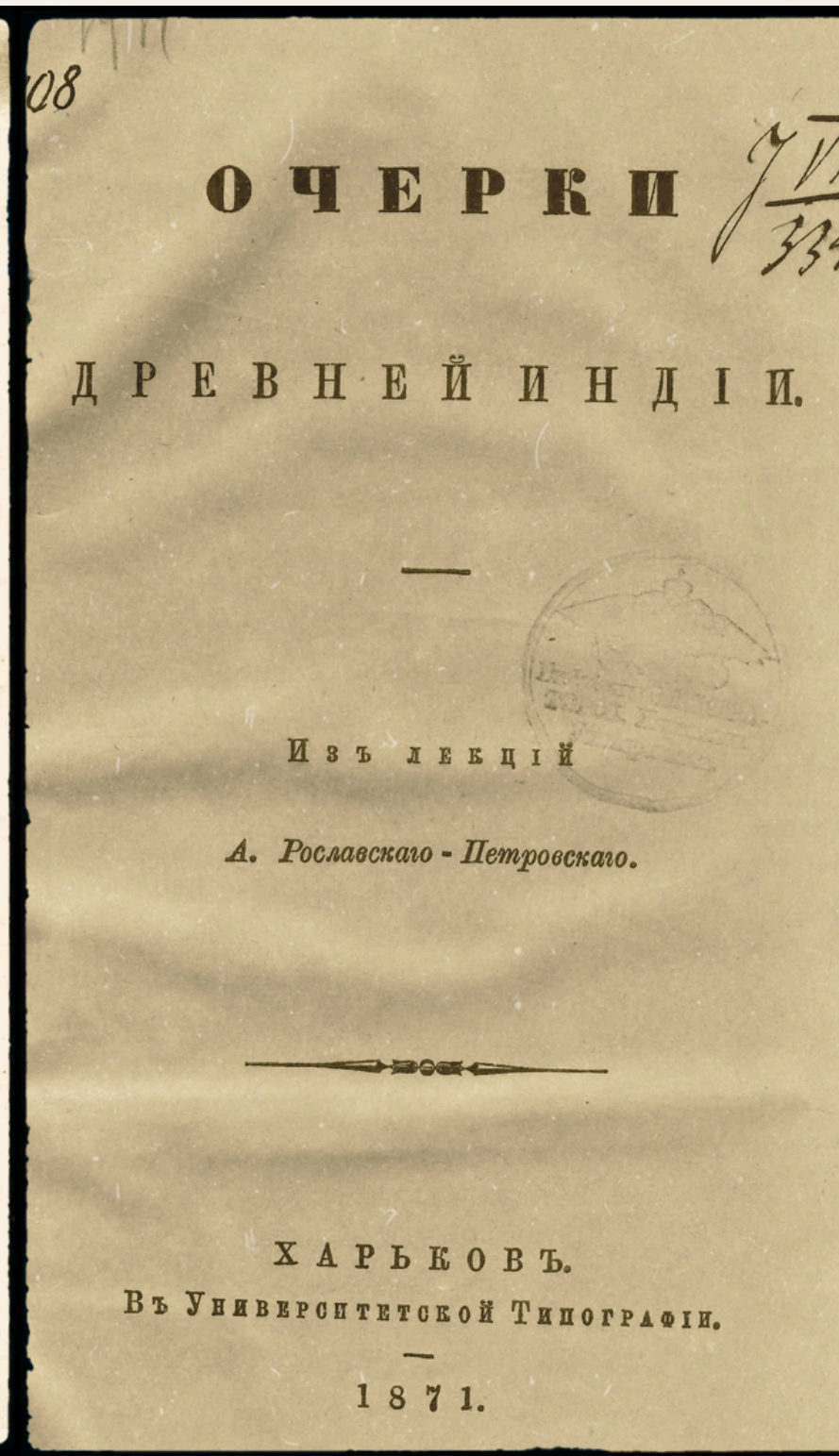
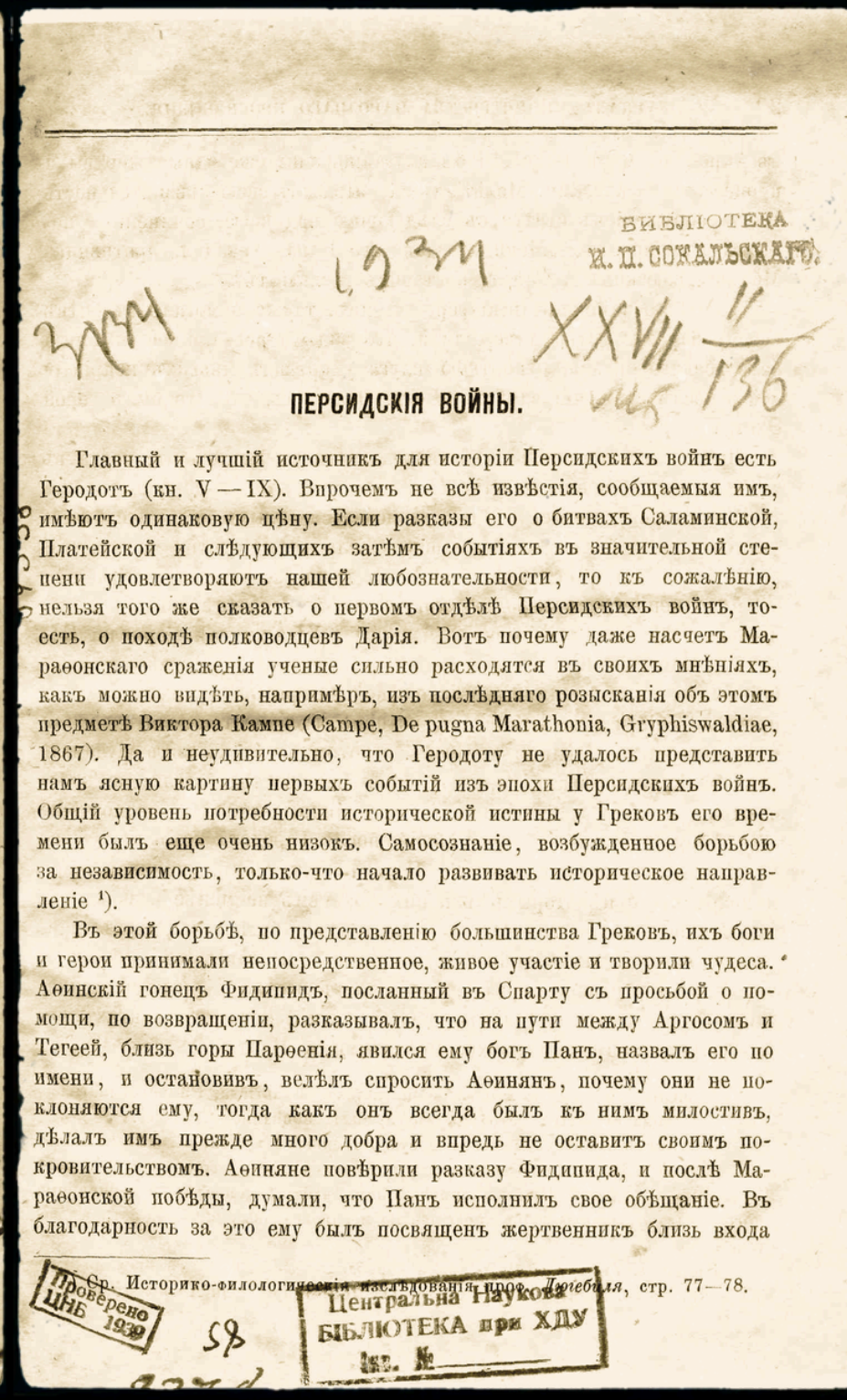
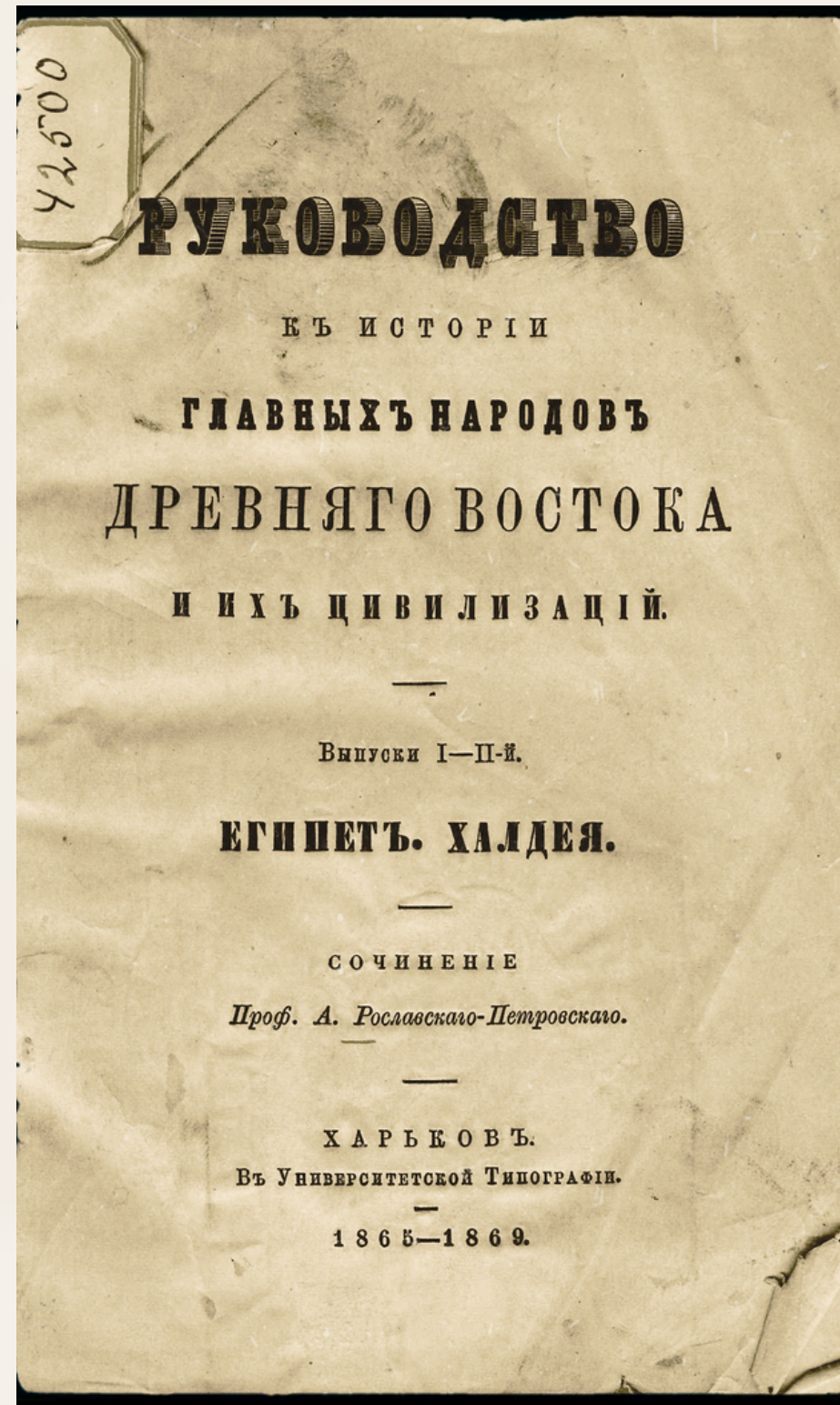
«Обозрение истории древнего мира» (1851,1852) та «Введение в курс Истории Цивилизации» (1865)

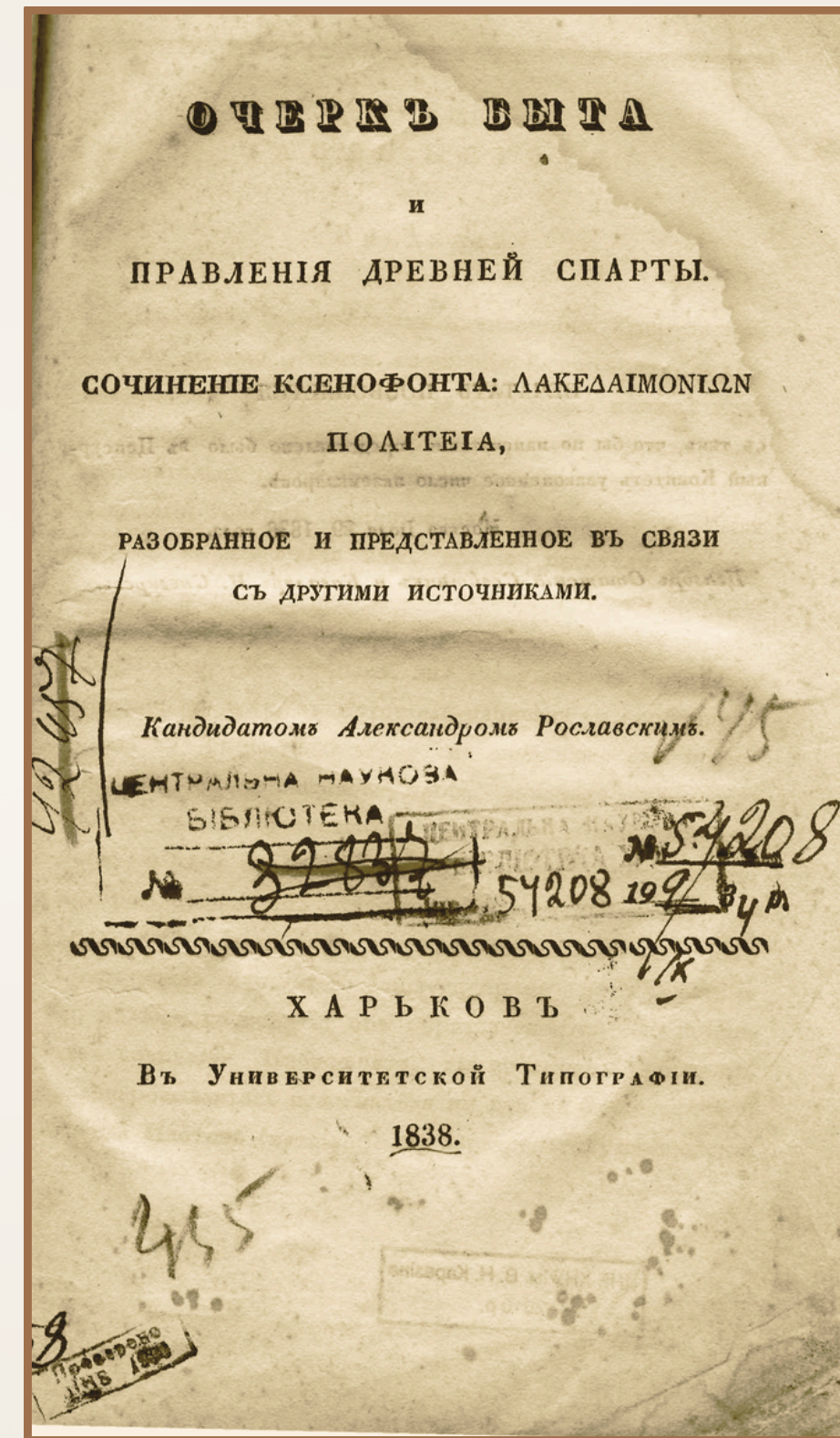
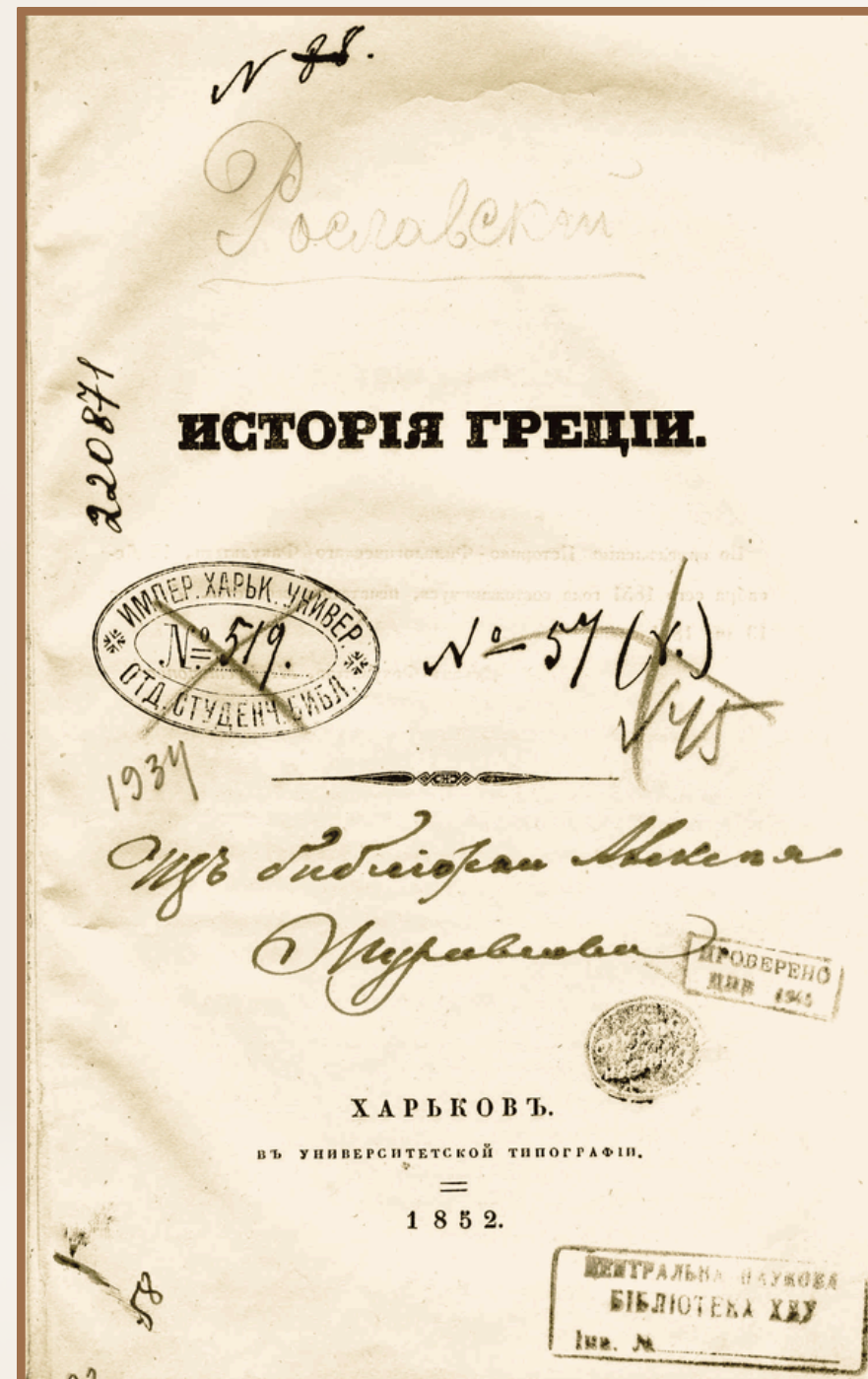
Обозреие истории древнего мира: В 2 вып. - Х.: тип. ун-та, 1851-1852.

Введение в курс истории главных народов древнего мира и цивилизаций. - Х.: тип. ун-та, 1870. - 52 с.

Вчений вивчав індійську філософію (ще в 1851 р. опублікував вперше підручник з історії стародавнього Сходу), працював над посібниками з історії стародавнього Єгипту, Месопотамії, Індії, спецкурсами з історії окремих країн стародавнього Сходу.

Представлена фундаментальна праця “**Исторія Греції**” (1852), яка охоплює період від найдавніших часів до греко-перських воєн і вирізняється ґрунтовним аналізом історичних джерел, що відповідало високим науковим стандартам середини ХІХ століття.

Очерк быта и правления древней Спарты. Соч. Ксенофонта, разобранное и представленное в связи с другими источниками кандидатом А. Рославским. - Х.: тип. ун-та, 1838. - 54, [1] с.

Роботи присвячені Харківському університету

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА
№ 22673

ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна
2010 р.

УКАЗАТЕЛЬ СОЧИНЕНІЙ,
НАПЕЧАТАННЫХЪ ВЪ ТИПОГРАФІИ
ИМПЕРАТОРСКАГО
ХАРЬКОВСКАГО УНИВЕРСИТЕТА,
ВЪ 1805 — 1814 ГОДАХЪ.

А. Рославскаго - Петровскаго.

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА
№ 22333

№ 22333
19 84 р.

ХАРЬКОВЪ.
ВЪ УНИВЕРСИТЕТСКОЙ ТИПОГРАФІИ.
1866.

58 | Проверено ЦНБ 1998

31
230
239
149

1841-1729.

ОБОЗРѢНІЕ НАСТОЯЩАГО СОСТОЯНІЯ
ИМПЕРАТОРСКАГО ХАРЬКОВСКАГО
УНИВЕРСИТЕТА.

169833

1841

Центральна Наукова Библиотека
при Харківському Університеті

1859.
11. 88.

ЦЕНТРАЛЬНА БИБЛІОТЕКА
ИМПЕРАТОРСКАГО
УНИВЕРСИТЕТА.

**КРАТКОЕ ИСТОРИКО-СТАТИ-
СТИЧЕСКОЕ ОБОЗРѢНІЕ**
ИМПЕРАТОРСКАГО
ХАРЬКОВСКАГО УНИВЕРСИТЕТА.

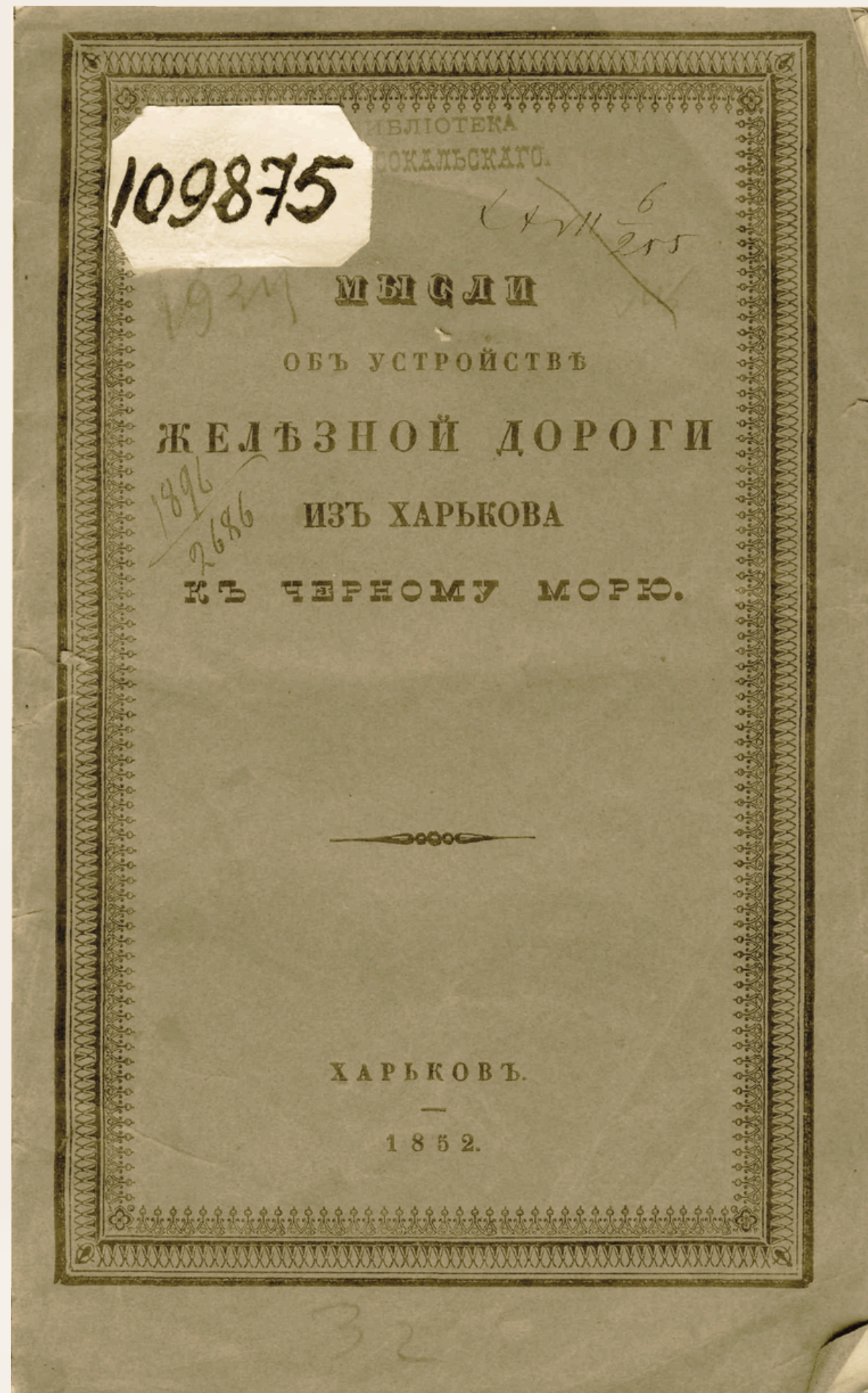
ИМПЕРАТОРСКІЙ Харьковскій Университетъ
обязанъ своимъ существованіемъ ИМПЕРАТОРУ
Александрѣ Благословенному и патриоти-
ческому приношенію дворянства здѣшней гу-
берніи, которое, желая увѣковѣчить нецѣни-
мыя къ нему милости возлюбленнѣйшаго изъ
Монарховъ учрежденіемъ заведенія полезнаго
не только краю, но и отечеству, въ чрезвы-
чайномъ собраніи своемъ, бывшемъ 1 сентября
1802 года, единогласно положило ходатайство-
вать объ открытіи въ губернскомъ городѣ Уни-
верситета, какъ такого высшаго училища, въ
которомъ молодые люди могутъ приготовляться
къ разнымъ родамъ государственной службы,
какъ-то: гражданской, ученой, медицинской и
отчасти военной. Въ дѣль этомъ принималъ
живѣйшее участіе помѣщикъ Василій Назаро-
вичъ Каразинъ. На устройство и содержаніе
Университета предназначалось взнести 400.000
руб. Патриотическій поступокъ Свободско-Укра-

193

Проверено
11. Б. 1939

239054

“Мысль провести железную дорогу от Харькова до Феодосии, по мнению моему, есть одна изъ счастливѣйших и наиболее полезных для государства, ибо она вполне соответствует настоящимъ требованіямъ нашей торговли и вероятному ходу ее в будущем”.

О.П. Рославський-Петровський

Рославский А. Мысли об устройстве железной дороги из Харькова к Черному морю : Речь, читанная в торжественном собрании Императорского Харьковского университета 30 августа 1852 года ординарн. профес. А. Рославским / Александр Петрович Рославский-Петровский . – Харьков : В Университетской типографии , 1852 . – 72 с.

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКІЙ

ФАКУЛЬТЕТЪ

ХАРЬКОВСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

ЗА ПЕРВЫЯ 100 ЛѢТЪ ЕГО СУЩЕСТВОВАНІЯ

(1805—1905).

I. Исторія факультета.

II. Біографическій словарь профессоръ и преподавателей.

Подъ редакціей М. Г. Халанскаго и Д. И. Багалѣя.

ИЗДАНІЕ УНИВЕРСИТЕТА.

ХАРЬКОВЪ.

Типографія Адольфа Дарре, Московская улица, домъ № 19.
1908.

Центральна наукова бібліотека
ХНУ імені В. Н. Каразіна
2013р.

Рославскій-Петровскій Александръ Петровичъ происходилъ изъ купцовъ; родился 9 апрѣля 1816 г. въ селѣ Слабинѣ, Черниговской губерніи. Первоначальное воспитаніе получилъ дома, подъ надзоромъ матери, нѣжно любившей своего единственнаго сына и не жалѣвшей послѣднихъ средствъ для его образованія; затѣмъ онъ учился въ Черниговѣ подъ

— 268 —

Историко-филологический факультет Харьковского университета за первые 100 лет его существования (1805–1905) / Харьковский Императорский университет. Историко-филологический факультет; Под ред. М. Г. Халанского, Д.И. Багалей. – Харьков: Типография Адольфа Дарре, 1908. – VIII, 168, 390, XII с., 15 л. портр.

<https://escriptorium.karazin.ua/handle/1237075002/2218>

Про О.П. Рославського-Петровського С. 268-273

Виставку підготувала
завідувач відділу Центральної
наукової бібліотеки
Каразінського університету
Байрамова Каріна

